

PASIŪLYMAI
LIETUVOS RESPUBLIKOS RINKIMŲ KODEKSO PROJEKTUI
NR. XIVP-1279(2)

Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys
Straipsnis	Straipsnio dalis	Punktas	
26	8	1	<p>Argumentai:</p> <p>Punktą reikia papildyti, kadangi tokioje punkto redakcijoje kokia yra projekte susidaro galimybė atleisti komisijos pirmininką ar narį be jokios priežasties.</p> <p>Pasiūlymas:</p> <p>Pakeisti projekto 26 straipsnio 8 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>1) rinkimų komisijos pirmininką ar narį jo paties valia arba nustačius komisijos nario rašytinio pasižadėjimo sulaužymą iš pareigų komisijoje gali atleisti šios komisijos sudėtį patvirtinusi rinkimų komisija arba Vyriausioji rinkimų komisija;</p>
93	5		<p>Argumentai: Siūloma neriboti politinės kampanijos dalyviams vienoje ir kitoje apylinkėje turėti savo stebėtojus net jei kiti politinės kampanijos dalyviai tose apylinkėse nepasiūlė. Projekte esanti nuostata suponuoja į tai, kad turi būti užtikrintas stebėtojų lygiateisiškumas apylinkėse. Šis principas bus pažeidžiamas kiekvieną kartą kai viena partija išreikš norą turėti savo stebėtojų X apylinkėje, o kita partija tokio noro nepareikš. Atsižvelgiant į tai siūloma atsisakyti kodekso projekte nuostatų, kurios neveiks praktiškai.</p> <p>Pasiūlymas:</p> <p>Pakeisti projekto 93 str. 5 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>5. Rinkimų stebėtojai registruojami Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatyta tvarka, ~~užtikrinant lygiateisiškumo tarp partijų, kandidatų ir nevyriausybinių organizacijų siūlomų rinkimų stebėtojų principo laikymąsi.~~</p>
169	2	2	<p>Argumentai: Pataisos leistų didinti politinių jėgų atstovavimą Seime, paskatintų aktyvesnį piliečių dalyvavimą šalies politiniame gyvenime. Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) Demokratinės institutų ir žmogaus teisių biuras po 2012 m. 2016 m. ir 2020 m. rinkimų pateiktose ataskaitose nurodo, kad Lietuvoje galioja per didelis rinkimų slenkstis tautinių mažumų</p>

		<p>politinėms partijoms. Esą jis sumažina galimybes tautinių mažumų partijų nariams būti išrinktiems į Seimą.</p> <p>Pasiūlymas:</p> <p>Pakeisti projekto 169 str. 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>2) kandidatų sąrašas gali gauti mandatą, jeigu už kandidatų sąrašą balsavo ne mažiau kaip 5 procentai rinkimuose dalyvavusių rinkėjų, o jungtinis (ir jam prilygintas) kandidatų sąrašas, jeigu už jungtinį (ir jam prilygintą) kandidatų sąrašą balsavo ne mažiau kaip 7 procentai rinkimuose dalyvavusių rinkėjų.</p> <p>Partijų, kurių narių tarpe ir jų valdymo organų tarpe yra ne mažiau kaip $\frac{3}{4}$ ne lietuvių tautybės asmenų, kandidatų sąrašai gali gauti mandatą, jeigu už kandidatų sąrašą balsavo ne mažiau kaip 3 procentai rinkimuose dalyvavusių rinkėjų.</p>
178	6,7,8	<p>Argumentai:</p> <p>Tikslinga yra Rinkimų kodekse suvienodinti daugiamandatėse apygardose išrinktų asmenų garantijas ir galimybes atsisakius mandato dėl nesuderinamų pareigų, atsistatyti į porinkiminį kandidatų sąrašą išnykus šioms aplinkybėms dėl kurių mandato buvo atsisakyta. Atsistačius į porinkiminį kandidatų sąrašą ir atsiradus tame sąraše laisvai vietai (taryboje, Seime ar Europos Parlamente), būtų galimybė ir pirmumas užimti šią poziciją. Priėmus pasiūlymą būtų suvienodinta tvarka visų lygių rinkimuose, kadangi dabartinė įstatyminė bazė tą numato tik savivaldybių tarybų rinkimuose ir taip sudaro nemažai spekuliacijų dėl lygiateisiškumo principų pažeidimo.</p> <p>Pasiūlymas:</p> <p>Papildyti projekto 178 str. naujomis 6 ir 7 dalimis, o iki šiol buvusią 6 dalį laikyti 8:</p> <p>1. Daugiamandatėje rinkimų apygardoje išrinkto asmens įgaliojimams nutrūkus nesuėjus terminui, atsiradusią laisvą vietą užima kandidatų sąrašo, pagal kurį buvo išrinktas buvęs Seimo, Europos Parlamento ar savivaldybės tarybos narys (porinkiminis kandidatų sąrašas), pirmasis mandato negavęs kandidatas.</p> <p>2. Porinkiminiame kandidatų sąraše esantis kandidatas į atsiradusią laisvą vietą, apsisprendęs atsisakyti mandato, ne vėliau kaip per 7 dienas Vyriausiajai rinkimų komisijai turi asmeniškai pateikti prašymą atsisakyti suteikiamo mandato arba šį prašymą pasirašyti kvalifikuotu elektroniniu parašu ar patvirtinęs notarine tvarka išsiųsti.</p>

		<p>3. Jeigu porinkiminiame kandidatų sąrašė mandatų negavusių kandidatų nėra, mandatas perduodamas kitam sąrašui pagal kandidatų sąrašų eilę, sudarytą po rinkimų mandatams paskirstyti liekanų metodu, tai yra tam sąrašui, kuris yra pirmasis po sąrašo, kuris paskutinis gavo mandatą pagal šią eilę. Tokiu atveju laisvą vietą užima to sąrašo pirmasis mandato negavęs kandidatas.</p> <p>4. Vyriausioji rinkimų komisija sprendimą dėl laisvos vietos užėmimo privalo priimti ne vėliau kaip per 15 dienų nuo jos atsiradimo dienos.</p> <p>5. Išnykus aplinkybėms, kurios buvo pagrindas pripažinti savivaldybės tarybos nario įgaliojimus nutrūkusiais prieš terminą šio kodekso 176 straipsnio 4 dalies 2, 4 ir 5 punktuose nustatytais pagrindais, laikotarpiu tarp rinkimų šis asmuo turi pirmumo teisę užimti atsirandančią laisvą savivaldybės tarybos nario vietą porinkiminiame kandidatų sąrašė. Šiuo atveju asmuo per 15 dienų nuo šių aplinkybių išnykimo turi pateikti Vyriausiajai rinkimų komisijai notarine tvarka patvirtintą arba kvalifikuotu elektroniniu parašu pasirašytą prašymą pripažinti vietą porinkiminiame savivaldybės tarybos nario mandato negavusių kandidatų sąrašė.</p> <p>6. Išnykus aplinkybėms, kurios buvo pagrindas pripažinti Seimo nario įgaliojimus nutrūkusiais prieš terminą šio kodekso 176 straipsnio 2 dalies 5 punkte nustatytais pagrindais, laikotarpiu tarp rinkimų šis asmuo turi pirmumo teisę užimti atsirandančią laisvą Seimo nario vietą porinkiminiame kandidatų sąrašė. Šiuo atveju asmuo per 15 dienų nuo šių aplinkybių išnykimo turi pateikti Vyriausiajai rinkimų komisijai notarine tvarka patvirtintą arba kvalifikuotu elektroniniu parašu pasirašytą prašymą pripažinti vietą porinkiminiame Seimo nario mandato negavusių kandidatų sąrašė.</p> <p>7. Išnykus aplinkybėms, kurios buvo pagrindas pripažinti Europos Parlamento nario įgaliojimus nutrūkusiais prieš terminą šio kodekso 176 straipsnio 5 dalies 4 punkte nustatytais pagrindais, laikotarpiu tarp rinkimų šis asmuo turi pirmumo teisę užimti atsirandančią laisvą Europos Parlamento nario vietą porinkiminiame kandidatų sąrašė. Šiuo atveju asmuo per 15 dienų nuo šių aplinkybių išnykimo turi pateikti Vyriausiajai rinkimų komisijai notarine tvarka patvirtintą arba kvalifikuotu elektroniniu parašu pasirašytą prašymą pripažinti vietą porinkiminiame Europos Parlamento nario mandato negavusių kandidatų sąrašė.</p>
--	--	---

			<p>~~6~~ 8. Pripažinti tokio asmens vietą porinkiminiame savivaldybės tarybos nario mandato negavusių kandidatų sąraše leidžiama tik vieną kartą.</p>
--	--	--	--

Teikia
Seimo nariai

Rita Tamašunienė
Česlav Olševski